

3. www.ukrstat.gov.ua

Елла Сисак
аспірант,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ЗЕМЛЯ – ОБ'ЄКТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В АГРОПІДПРИЄМСТВАХ

Сфера земельних відносин наразі зазнає глобальних змін. Однак час спливає, кількість нормативних документів зростає, а проблеми не зникають. Земля посідає одне з найважливіших місць у системі цінностей держави. Згідно зі ст. 1 Земельного кодексу України (далі- ЗКУ) “земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охоронною держави”. Право власності на землю передбачає можливість її використання в господарській діяльності і вимагає від суб'єктів цього права виконання їх обов'язків, а саме, правильне та своєчасне відображення землі та операцій з нею в бухгалтерському обліку. Крім того, землю можна використовувати як територіальний базис, природний ресурс і основний засіб виробництва. Для цілей бухгалтерського обліку земельні ділянки класифікують як один з видів основних засобів.

Проблематика відображення земельної ділянки в бухгалтерському обліку у складі основних засобів, є предметом досліджень широкого кола вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема таких, як Л.І. Антіпова, Ф.Ф. Бутинець, Б.С. Гузар, А.Є. Данкевич, М.Я. Дем'яненко, С.І. Дерев'янка, В.А. Дерій, В.М. Жук, Г.Г. Кірейцев, В.Г.Лінник, О.О. Петрова, П.Т. Саблук, Л.К. Сук, А.М. Третяк, В.М. Трегобчук, В.П. Ярмоленко та інших вчених.

В процесі даного дослідження необхідно визначити концептуальні основи бухгалтерського обліку земельних ресурсів в структурі основних засобів підприємств. З огляду на сказане, основними завданнями даної публікації є детальний огляд операцій із землею, характеристика земельної ділянки в контексті об'єкт власності та об'єкт основних засобів.

Земельні ресурси є об'єктом бухгалтерського обліку, що потребує систематичного відображення в обліку. Земля є основним господарським засобом, який не може бути замінений іншими засобами виробництва та має довготривалий строк користування. Виходячи з особливості землі як виробничого фактору та її облікових властивостей, земельні ресурси набувають абсолютної ознаки активу, оскільки в майбутньому підприємство може одержати від земельних ресурсів економічні вигоди.

В своєму природному стані земля не має меж, тому право власності на землю виникає після поділу її на окремі земельні ділянки. В ст.79 ЗКУ дано слідує визначення земельної ділянки, що це частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами [1]. Без поділу землі на ділянки не можливе її використання в цивільному обігу та господарській діяльності. Звідси також впливає і головні облікові особливості землі, що об'єктом обліку є не земля, а окремі земельні ділянки.

Земельні ділянки визнаються активами, враховуються у складі основних засобів, але не підлягають амортизації (п 22 П(С)БО № 7 “Основні засоби”) і класифікують землю на два відокремлених елементи: земельні ділянки та капітальні витрати на поліпшення земель. Для обліку й узагальнення інформації про наявність і рух земель передбачено у Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99р. № 291, субрахунок 101 “Земельні ділянки” у складі рахунка 10 “Основні засоби”. Для підвищення аналітичності

інформації та враховуючи компактність відображення земель на рахунках бухгалтерського обліку нами запропоновано слідуєчу класифікацію до субрахунку другого порядку: 101 “Земельні ділянки”: 101.1 – сільськогосподарські угіддя (де б обліковувались: рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища та перелоги); 101.2 – несільськогосподарські угіддя (для обліку: господарських шляхів, прогонів, полезахисних лісових смуг та інші насадження); 101.3 – землі під господарськими будівлями та дворами; 101.4 – землі тимчасово законсервовані; 101.5 – землі, передані в оренду; 101.6 – інші землі.

Головним результатом проведення земельної реформи в Україні стали структурні зміни у розподілі земель за формами власності та господарювання. Що в свою чергу, призвело до появи в нормативних документах з бухгалтерського обліку першої згадки про землю, з того часу вона стає повноправним об’єктом обліку. Таким чином, на підставі аналізу господарських операцій та бухгалтерських проведень з обліку землі як основного засобу підприємства, були визначені необхідні зміни у аналітичному обліку земельних ресурсів. Запропонована нами структура субрахунку 101 “Земельні ділянки” буде мати не тільки чисто наукове значення, але й практичне, що дасть змогу користувачам інформацією про земельні ділянки поліпшити внутрішньогосподарський контроль за складом, рухом та використанням земельних ресурсів.

Література

1. Земельний кодекс України: за станом на 10 травня 2009р.: (відповідає офіц. текстові). / – Верховна Рада України. – К.: Паливода А.В., 2009. – 104с.
2. Податковий кодекс України від 02.12. 2010р. № 2755-VI. / Все про бухгалтерський облік. – 2011. – № 1-3. – 354с.
3. Основні засоби [Електронний ресурс] : положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000р. № 92. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Гузар Б.С., Загребельна Н.І., Головка Л.Л. Удосконалення бухгалтерського обліку земельних ресурсів і витрати на їхнє поліпшення в агроформуваннях./ Б.С. Гузар , Н.І. Загребельна, Л.Л. Головка // Економіка АПК. – 2007. – № 1. – С. 133-137.

Марина Сидорова

к.э.н., доцент,
Всероссийский заочный финансово-экономический институт,
г. Москва, Россия

СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ПЛАНИРОВАНИЯ И УЧЕТА ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАТРАТ

Современные методы планирования и учета производственных затрат связаны с выделением в особую группу затрат, добавляющих ценность изделию или услуге. Весь производственный процесс представляется в виде потока или цепочки создания ценности [1, с.605], совершенствование которого заключается в поиске возможностей исключить или сократить бесполезные затраты, не ведущие к увеличению ценности изделия: перепроизводство продукции, дополнительные затраты на хранение и транспортировку полуфабрикатов между подразделениями, недостатки диспетчеризации параллельных производств.

Сегодня в условиях рыночной экономики изменяется традиционный подход к установлению стандартов производственной деятельности. Все большую роль